finds were collected, the majority of which consisted of household ceramic sherds. 2 stone paving fragments were recorded. The cultural layer dates to the 18th–20th centuries based on the finds.

Justina Ramanauskienė

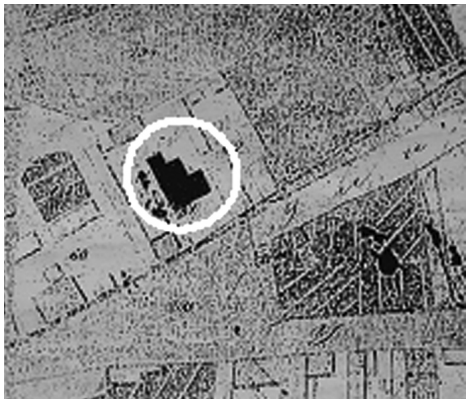
Žvalgomieji tyrinėjimai Užupio g. 36

2007 m. LII MTS ekspedicija vykdė žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus Vilniuje, Užupio g. namo 36 sklype bei esamo rūsio patalpoje. Tyrinėjimų vietoje buvo planuojama statyti įvažiavimą į požeminį garažą po gyvenamuoju namu. Tyrinėjimais siekta įvertinti kultūrinio sluoksnio chronologiją bei storį.

Užupis laikomas seniausiu Vilniaus priemiesčiu, kuris formavosi nuo XIV a. pabaigos prie XV–XVII a. buvusio kelio į Polocką. XVI–XVII a. Užupyje stovėjo Šv. Petro ir Povilo cerkvė, kurios link pirmiausia ir susiformavo pagrindiniai keliai – tai dabartinės Užupio ir Malūnų gatvės.

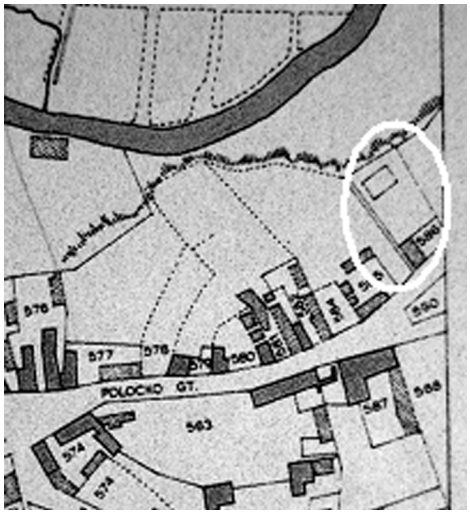
Pastatas Užupio g. 36 yra Vilniaus senamiesčio 72 kvartale, buvusioje 586 posesijoje. 1808 m. Vilniaus miesto plane šioje posesijoje, prie jos V ribos pažymėtas medinis ar pusiau mūrinis pastatas (1 pav.). 1845 m. Vilniaus miesto plane jau vaizduojamas pastatas, kuris stovi dabartinio pastato vietoje (2 pav.).

2007 m. vykdytų žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų metu kasti trys šurfai. Du šurfai kasti priešais namo PR fasadą esančiame kieme. Šurfo 1 dydis – 2x1,5 m, šurfo 2 – 2x1,9 m. Šurfas 3, kurio dydis 1x1 m, kastas namo rūsyje. Bendras tyrinėtų šurfų plotas –

1 pav. Ištrauka iš 1808 m. K. Grunerto Vilniaus senamiesčio plano (V. Drėma, Dingęs Vilnius, Vilnius, 1990, p. 41).

Fig. 1. Extract from Grunert's 1808 plan of Vilnius old town.

2 pav. Ištrauka iš 1845 m. Vilniaus miesto plano (V. Drėma, Dingęs Vilnius, Vilnius, 1990, p. 41).

Fig. 2. Extract from the 1845 Vilnius city plan.

10,8 m². Tyrinėjimų metu nustatyta, jog priešais namo fasadą kastų šurfų vietose yra susiformavęs 5–7 horizontų kultūrinis sluoksnis, kurio storis neperkastose vietose siekia apie 78–90 cm. Kasant šurfą 1 fiksuotas iki 1,3 m gylio perkasimas. Čia buvo ūkinės paskirties duobė su gana gausia XV/XVI a. sandūra – XVII a. datuojama archeologine medžiaga. Įžemis (žvyras su geltonu smėliu) neperkastose vietose pasiektas 78–90 cm gylyje, perkastose – 1,28 m gylyje nuo žemės paviršiaus. Rūsio patalpoje šurfe 3 kasta iki 30 cm gylio. Konstatuota, jog archeologiškai vertingo sluoksnio čia neišlikę. Nuo pat žemės paviršiaus kastas nejudintas geologinis sluoksnis, identiškas šurfuose 1 ir 2 fiksuotam įžemiui.

Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų metu paaiškėjo, kad kultūrinio sluoksnio horizontai išsiskiria gana gausia radinių koncentracija. Iš viso surinkta 110 radinių. Be buitinės ir statybinės keramikos fragmentų (105 vienetai), aptiktos dvi monetos, vienas metalo dirbinys, dvi stiklo šukės. Iš statybinės keramikos aptikti tik trys grindų plytelių fragmentai bei viena puodyninio koklio šukė. Tai leidžia manyti, kad tyrinėtas plotas nebuvo užstatytas. Kultūrinio sluoksnio chronologija apima XV/XVI a. sandūros – XX a. laikotarpį. Kultūrinio sluoksnio horizontuose vyrauja XVI–XVII a. datuotini buitinės keramikos fragmentai. Kai kurie jos egzemplioriai gali būti datuojami ir XV a. ar net XIV/XV a. sandūra. XVIII–XX a. datuotini tik pavieniai radiniai.

The field evaluation at Užupio St.36

In 2007 the LII MTS conducted an evaluation on the plot at Užupio St. 36 and in the basement of the existing house there. There were plans to build the entrance to an underground garage under the house at the investigated site. The aforementioned plot is in the historical suburb of Užupis, which began to form in the late 14th century (Figs. 1–2). The investigation goal was to evaluate the chronology and thickness of the cultural layer. 3 test pits (a total area of 10.8 m²) were excavated: two (2x1.5 and 2x1.9 m) in the courtyard facing the house's SE façade and one (1x1 m) in the basement. It was established that a cultural layer with 5–7 horizons had formed at the test pit sites. The layer's thickness at the undisturbed sites was about 78–90 cm. A 1.3 m deep hole – rubbish pit with fairly abundant archaeological material dating from the turn of the 16th century to the 17th century was recorded in test pit 1. The sterile soil was gravel with yellow sand. Test pit 3 was excavated to a depth of up to 30 cm in the basement. It was ascertained that no archaeologically valuable layer remained here. During the evaluation it was discovered that the cultural layer horizons were marked by a fairly rich concentration of finds. In all 110 finds were collected. Household ceramic sherds were the most common find. Based on the finds, the chronology of the cultural layer encompasses the period from the turn of the 16th century to the 20th century. Archaeological material dating to the 16th–17th centuries predominates in the cultural layer horizons.